

କୃଷି ସୁଚନା ସେବା (ଧାନ)
କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା ଅନୁଷ୍ଠାନ, କଟକ

୨୦୧୫ ମସିହା ଜୁଲାଇ ମାସ ଦ୍ୱିତୀୟ ପକ୍ଷ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର :

ସିଧା ଧାନବୁଣା :

- ❖ ଗଭୀର ଓ ସଙ୍କଟଗର୍ଭୀର ଜଳମଗ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ୭ ରୁ ୧୦ ସେ.ମି. ଠିଆପାଣି ଜମିଥିବା ଜାଗାରେ, ଯେଉଁଠାରେ ଘାସ ବନ୍ଧା ଯାଇନଥିବ, ସେହିଠାରେ ବେଉଗଣି କରନ୍ତୁ ଏବଂ ହେକ୍ଟର ପିଛା ୪୪ କି.ଗ୍ରା. ହିସାବରେ ଯୁରିଆ ପିଲସାର ଭାବେ ପ୍ରୟୋଗକରନ୍ତୁ ।
- ❖ ବର୍ଷାଶ୍ରୀତ ସଙ୍କଟଗର୍ଭୀୟ ସିଧା ଛଟାବୁଣା ଯାଇଥିବା ଜମିରେ ଯଦି କୌଣସି ଘାସମରା ଔଷଧ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇନାହିଁ ତେବେ ବୁଣା ଧାନରେ ବେଉଗଣି କରନ୍ତୁ ଏବଂ ୨,୪-D ସୋଡିୟମ୍ ଲୁଣ ୮୦ ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି. @ ୧.୨୫ କି.ଗ୍ରା./ହେକ୍ଟର ହିସାବରେ ଧାତି ବୁଣା ସ୍ଥାନରେ ଚଉଡ଼ା ପତ୍ର ବାଲୁଙ୍ଗା ଓ ଅନାବନା ଘାସକୁ ଦମନ କରନ୍ତୁ । ପ୍ରଥମ ପିଲସାରରେ ଏକ ଚୂତାୟାଂଶ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ସାର(୩୫ କି.ଗ୍ରା. ଯୁରିଆ/ହେକ୍ଟର) ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ବର୍ଷାଶ୍ରୀତ ଉଚ୍ଚଜମିରେ ଯେଉଁଠି ଘାସ ମରା ଔଷଧ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇନାହିଁ ସେଠାରେ ପ୍ରଥମେ ହାତରେ କିମ୍ବା ଅଙ୍ଗୁଳି ଘାସ ମରା ଯନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରି ଘାସ ବାନ୍ଧନ୍ତୁ । ଏକ ଚୂତାୟାଂଶ ଯବକ୍ଷାରଜାନ (୨୯ କି.ଗ୍ରା. ଯୁରିଆ/ହେକ୍ଟର) ପିଲସାର ଭାବେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ରୁଆଧାନ :

- ❖ ଯେଉଁଠାରେ ଜଳନିଷ୍କାସନ ର ଭଲ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି, ସେଠାରେ ଜଳନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ସିଧା ଧାନ ବୁଣି ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ❖ ଜୁଲାଇ ମାସର ଦ୍ୱିତୀୟ ପକ୍ଷ ବେଳକୁ ତଳିଘରା କାମ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ଦରକାର ।
- ❖ ପୂର୍ବରୁ ଗଜାହୋଇଥିବା ଧାନକୁ ଆର୍ଦ୍ରତଳିଘରା କରି ବୁଣି ଦିଅନ୍ତୁ । ୮୦୦ ବର୍ଗମିଟର ତଳିଘରାକୁ ଭଲଭାବେ କାଦୁଅ ଏବଂ ସମତୁଲ କରି ୪୫ ରୁ ୫୦ କି.ଗ୍ରା. ହିସାବରେ ଧାନ ବିହନ ବୁଣନ୍ତୁ ଏବଂ ୧୦ କି.ଗ୍ରା. ହିସାବରେ ଯବକ୍ଷାରଜାନ, ଫସ୍ଫରସ୍ ଓ ପଟାସ୍ ସାର ତଳିଘରାରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଜଳସେଚିତ ମଧ୍ୟମ ଜମି ଏବଂ ସଙ୍କଟ ଖାଲୁଆ ଜମିରେ ଧାନ ରୁଆ ଯନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ଧାନ ଚୋଇବା ପାଇଁ ମଣିଶା ତଳିଘରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ । ପଲିଥିନ୍ କୁ ସମାନ ଭାବେ ପକାଇ ଏହା ଉପରେ ୨୪X୪୦ ସେ.ମି.ର ଏକ କାଠ ଛାଞ୍ଚ ରଖନ୍ତୁ । ଦୁଇ ଚୂତାୟାଂଶ ଛାଞ୍ଚରେ ଗୁଣ୍ଡ ମାଟି ଭରନ୍ତୁ । ପ୍ରତି ଛାଞ୍ଚ ଘରାରେ ୧୨୫ ଗ୍ରାମ୍ ଧାନ ବିହନକୁ ରୁଚେକ୍ସ @ ୩ ଗ୍ରାମ୍ ପ୍ରତି କି.ଗ୍ରା. ବିହନ ହିସାବରେ ମିଶାଇ ବୁଣନ୍ତୁ । ବୁଣିସାରିବା ପରେ ମଞ୍ଜିକୁ ଗୁଣ୍ଡ ମାଟିର ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଦ୍ୱାରା ଘୋଡ଼ାଇ ଦିନେ ଛାଡ଼ି ଦିନେ ହିସାବରେ ଜଳସେଚନ କରନ୍ତୁ । ଏହା ଫଳରେ ୨୦ ରୁ ୨୫ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ତଳି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଯାଇଥାଏ, ଏକ ହେକ୍ଟର ଜମି ପାଇଁ ୮୦ଟି ଏହିପରି ତଳି ମସିଣା ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ ।

- ❖ ବାଲୁଙ୍ଗା ଦମନ ପାଇଁ ୮୦୦ ବର୍ଗମିଟର ତଳିଘରାରେ ୧୩୦ ମି.ଲି. ପ୍ରେଟିଲାଇକ୍ସର ୫୦ ଇ.ସି. କିମ୍ବା ପାଇରାଜୋଲ୍ ସଲ୍ୟୁସନ୍ ଇଥାଇଲ ୧୦% DF ୧୬ ଗ୍ରାମ୍ ହିସାବରେ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଉଜୁଣିଆ ପୋକ ଦମନ ପାଇଁ ୧୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ୩ ମି.ଲି. ହିସାବ କରି ଆକ୍ସୋମିଥୋକ୍ସାମ୍ ୨୫ WG ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଧଣିର ଗଛ ୪୦ ରୁ ୪୫ ଦିନର ହୋଇଗଲା ପରେ ଫୁଲହେବା ପୂର୍ବରୁ ୧୫ ସେ.ମି. ଗଭୀରରେ ସବୁଜସାର ଗ୍ରାମ୍ପଲର ବା ଗ୍ରାକ୍ସର ସାହାଯ୍ୟରେ ସେହି ଜାଗାରେ ଦଳିଚକଟି ପୋତି ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ❖ ସମାନ ଭାବରେ ଗଛ ବଢ଼ିବା ପାଇଁ ଜମିକୁ ସମତୁଲ କରି ୭ ରୁ ୧୦ ଦିନ ଅନ୍ତରରେ କାଦୁଅ କରନ୍ତୁ । ଭଲଭାବରେ ପଟି ଯାଇଥିବା ଗୋବର ଖତକୁ ଜମିକୁ କାଦୁଅ କଲା ପରେ ହେକ୍ଟର ପିଛା ପାଞ୍ଚ ଟନ୍ ହିସାବରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଏକ ଚୂଡ଼ାଝାଂଶ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ସାର(୩୫ କି.ଗ୍ରା. ଯୁରିଆ/ହେକ୍ଟର) ଏବଂ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମାତ୍ରାର ଫସଫରସ୍ ଓ ପଟାସ୍ (୧୧୦ କି.ଗ୍ରା. ଡି.ଏ.ପି ଓ ୮୫ କି.ଗ୍ରା.ଏମ.ଓ.ପି) ମୂଳସାର ଭାବରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ରୋଇବାର ପ୍ରଥମ ଅବସ୍ଥାରେ ଗଛକୁ ପୋକ ଦାଉରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ୨୫-୩୦ ଦିନରେ ତଳିକୁ ଉପାଡ଼ି ସାରିବା ପରେ କ୍ଲୋରୋପାଇରିଫସ ୨୦ EC ଦ୍ରବଣରେ (୧ ମି.ଲି./ଲିଟର ପାଣି) ବୁଡ଼ାଇ ରୁଅନ୍ତୁ ।
- ❖ ପ୍ରତି ବୁଡ଼ାରେ ୨-୩ ଟି ହିସାବରେ ତଳି ୨୦X୧୫ ସେ.ମି. ବ୍ୟବଧାନରେ ରୋଇଦିଅନ୍ତୁ । ରୋଇବାର ୧୦ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧-୨ ସେ.ମି. ଠିଆ ପାଣି ବିଲରେ ରଖନ୍ତୁ ।
- ❖ ରୁଆଧାନରେ ବାଲୁଙ୍ଗା ଦମନ ପାଇଁ ଲୋଣ୍ଡେକ୍ସ ପାଉଡର କିମ୍ବା Erase stone ୧୦ କି.ଗ୍ରା / ହେକ୍ଟର କୁ ସମାନ ପରିମାଣର ବାଲି ସହିତ ମିଶାଇ ରୋଇବାର ୩ ରୁ ୭ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ବିଲରେ ଥିବା ଗାତକୁ ନିବୁଜ କରି, ସମତୁଲ କରିବା ସହିତ ବନ୍ଧ ଗୁଡ଼ିକୁ ମରାମତି କରି ଜଳର ବ୍ୟବହାର କୁ କମ୍ କରାଯାଇପାରିବ ।
- ❖ କାଣ୍ଡବିକାପୋକର ନିରାକ୍ଷଣ ପାଇଁ ରୁଆଧାନରେ ପ୍ରତିହେକ୍ଟର ପିଛା ଆଠଟି ହିସାବରେ ଯୌନ ସମେଦନଶାଳ ଯନ୍ତ୍ରା ରଖନ୍ତୁ । ଯେତେବେଳେ ପୁରୁଷ ପ୍ରଜାପତିର ସଂଖ୍ୟା ଯନ୍ତ୍ରା ପ୍ରତି ୪ ରୁ ୫ ଲେଖାଏଁ ହୋଇଯିବ ରାଇନାକ୍ସିପାର ୦.୪ ଜି. ୧୦ କେ.ଜି. ହେକ୍ଟର ପିଛା ବାଲି ସହ ସମାନ ପରିମାଣ ରେ ମିଶାଇ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

*****